

• 2. •

Guillermi Caorsin Rhodiorum Vicecancellar
rii Rhodie obsidionis descriptio.

Modie vrbis obsidionē descripturus:
causas in primis narrare institui. que
Turchorū tyrannū Mahumetū potis
sime impulerūt: vt tāto conatu Rhodios aggre
deretur. Licet enim cum turchis nō parua dissī
dia Rhodii habuerint: tamē cum eo qui nunc
imperat post Costantinopolis oppugnatione^z
grauia gessere bella. Inimic⁹ quidem vires in
dies augens in soletior redditur. Cumq; quatu
or et viginti annor̄ curriculo complures sibi
vicinas ditiones subegisset: animo inflat⁹ egre
admodum tulit Rhodiam urbem equitumq;
Iherosolimor̄ ditionē finitimatam eius imperio
liberam absolutamq; esse: maxime q; diuerso
tempore: quatuor classibus instructis Castella et
Rhodior̄ agros inuaserit: obsederit. oppugna
uerit: ex quib⁹ ignominia discrimē et clades re
portauit. Ex turchis nāq; mlti trucidati: palo
suffixi: furcis suspesi: sagittis affecti: lapidib⁹ ce
si: calamis pustis suffossi: gladiis obiecti: membra
tim discerpti perierūt: terra mariq; hostes suc
cubuerūt. Conspecta igitur Rhodior̄ militum
generositate: quod vi assequi non potuit dolo
versutiaq; temptare decreuit. Sepius enī submissis

Apud quod vobis dicitur

grecolis (qui sibi parēt) studuit cōfederatōe³ cū
rhodiis inire. equa conditiōe pmissa: dummo
do q̄ppiā tributi titulo cōcederet. Cū uero re
iectū uectigal sepe numero videre⁶: arte pace³
tractati eam ratā habet: si tātū tributi cōditiōe
Orator hierosolimorū cu³ munusclis tribunal
suū adeat. Arbitra⁶ quidē munera tributi titlo
se accepturum: que rhodiorū mḡi munera uo
citaret. Fallitur quoq̄ hostis hoc comēto: nec
Rhodii conditionē recipiūt: eiq̄ coniūgi con
tempnūt: qui fidem xp̄i persequit⁶: quā ex pro
fessiōis uoto tutan⁶: defendūt: iuuant. His de
causis rabidus hostis odium cōtra Rhodios in
exorable concepit: mēteq̄ destinauit urbem si
possit perdere: et rhodiorū nomē fundit⁹ dele
re. Impulsus quoq̄ est quorūdam suasionib⁹: q̄
ad turchos defecerunt: abditac³ urbis cognoue
rat inter quos primū locū obtinuit: vir nepha
rius et predicti ingenii. Anthonius meligalo
Rhodi⁹ nō infimo loco nat⁹: qui rez domesti
cā iam pridē dilapidauerat. Is rei domestice pe
nuria ductus: diuci⁹ cogitās quonāmodo rho
diis infelis esset: et patrie cladem afferret. Vr
bis ppugnac³a: turres: menia: abdita: loca: mu
nitioes: diligētius speculat⁹: ciuitatisq̄ sitū et
edifitia describēs ad turchū traiecit: Costātino

y rimes inscripti sui
y pmissio
poli quoquod degenis uane pollicitatiōis spe urbis
potiūde data: quēdam basaz greculū ex nob̄lī
palthologorx familia natū: ad nephādū facin9
allexit. Secut9 est hui9 vestigia Euboic9 quidā
demetri9 zophiano vir quidem supsticiosus et
malefic9: quod post euboicā direptiōez ad turchū
defecit: aliquādo quoqz rhodi hītauit: Et postea
etīā nūcii noīe de pace tractauit. hic etīā suafor
obfidiōis extitit. Exactis itaqz in ordiūdis sua
dendisqz annis tribus: tandem base res placuit:
pfuit ad id inducendū apostatarū plurimorū
qui fidē abnegarāt iniquitas: quod peruersorx sua
sus pbarūt. Asserebat pditor Anthoñi9 vrbē
nōnullis locis ueterib9 muris uetusitate collap
sis: facile i nimico patere: ac paucos ciues defē
soresqz adesse et plerūqz comeatuu triticiqz pe
miria laborare. subsidia quoqz a longinquis re
gionib9 Rhodios expectare quod tépore adesse nō
poterit. Idē testat̄ demetri9: id quoqz seqzces af
tipulātur. Hiis iactis fundamētis suadebāt fa
cius aggredi oportere. Dū hec bisantii agita
rentur Rhodiorū clarissimus princeps et magis
ter Petrus danbusson: vir quidem magno ex
cellentiqz ingenio: ac prudentia illustri familia
apud galliam celticam natus: quem ea non la
tebāt diuino instinctu ductus vetustiora urbis

*ac fiduciam
celegit*

*Negropent
diffit ab ille
Rodi grīneat
mīns ethia
tiger signum
dimida et vi
ana entomia
nō crux erit
pre se p̄se
nō Senni
tōs zadiani
pre eadē mag
p̄pinqna mīne
nō illi uiana
magis dacholit
tholomeus nūc*

*Gothanopoli
P̄noēn antīca
et post rōmī
infrārōmī
caute nōc*

Loca delapsa et minus munita: toto triennio
magnifice erexit: muniuit: ampliauit: excogita
uitq; frumenti vini magnā et comeatuū copiā
cōparare: religiososq; : et mercenarios milites
accire quo urbē tueret: p quib⁹ deuehendis et
conducendis epistolas mādatorias: ad diuersas
orbis p̄uincias destinauit. Ita nutu dei: Reue
rendissimi magistri opera Ciuitas munitur: cō
meat⁹ cōparātur: naues et milites ad tuitionē
accedunt. Proditor Anthonus horū inscius ar
bitratus omnia negligēter apud Rhodios pre
teriri: instigat basam ut pperet: et rem memo
ratu dignam aggrediat⁹. Id iōm suadere cona
tur demetri⁹: quo effectuū est ut basa ad Tur
chum ea ex ordine referret. Sepi⁹ quoq; inter
turchi satellites re agitata: de rhodie urbis ex
pugnatiōe consultat⁹. De qua uaria oritur sen
tentia: quibusdā asserētibus rem penit⁹ inanē
esse: nec id posse facile confici ob vrbis magni
ficētiā et militum generositatē: qui asiaticis
pares censeri non debere: quibus mortē poti⁹
oppetere: q̄ turpiter aliquid inbecille agere
in animo est. Aliis rem facilem causis assertis
affirmātibus: nec tam p̄uo tempore quibusuis
magistrū puidisse. Quare si cum celeritate et
diligentia exercit⁹ maritim⁹ atq; terrestris cō

¶

paretur: vrbē haud dubio expugnatum iri pu
tant. **A**ccersiunt̄ ad hanc consultatiōē diffini
endā machinaꝝ viri periti: inter quos numera
tus **G**eorgius vir uatro subtiliꝝ ingenio: qui
ex chiis ad turchū dudum defecerat. **C**ostanti
nopolis quoꝝ degens uxoreꝝ et liberos nutrie
bat: a turcho dilectus et plurimis graciis dota
tus. Is aliquādo **R**hodi fuerat: vrbemq; tabula
designauerat. Sed tunc non tam munita fuit:
Preterierāt namq; anni viginti ab eo tépore:
quo eam viderat. **D**escripserūt et Turchi iussu
plures egregii artifices rhodie vrbis situꝝ: **S**3
Georgius ingenio cunctos superauit: magnis
itaꝝ rationibus adductis vicit tandem sen
tencia: vt urbis oppugnatio magna vi fieret.
hoc fundamēto inherentes: nullos tam crassos
muros esse: qui machinaruꝝ impetu demoliri
non queant: magnamq; turchi esse potentiā:
qui duo imperia: duodecim regna: tot puin
cias: totq; vrbes subegit. **H**ostem quoꝝ nō pa
rum mouit urbis Rhodie situs ad comparan
das classes aptissimus: insuleꝝ celebritas: mag
nis laudibus ab antiquis predicata: quaꝝ ob lo
ci magnificentia: aeris salubritatē: et ad oriētis
puincias subigēdas comoditatē: potētes quōdā
romani beniuolam et amicam sibi reddidere:

putatq; si hac potit⁹ fuerit: finittmis subactis
 ditionib⁹ fines p^{re} egeum iouiumq; pelag⁹ faci
 le platurum. Refragantibus itaq; quibusdam
 preclaris. Basis atq; in sinistrū presagentib⁹:
 classis instaurat: exercitusq; cōparat. Decretū
 est ut milites terrestre iter faciant: traiectoq;
 elesponto p^{re} asiam in liciā: q^d Rhodior^x insule
 adiacet ire pgant: et per fretū licium a phisco
 antiq; cōtinētis: Ciuitate duo de vigīti milib⁹
 passuū distante Rhodū nauigēt: reliquū uero
 machinarū et belli ingeniorū apparat⁹ cū pte
 copiar^x classe deuehit: Basa paleolog⁹ expedi
 tiōis pfect⁹ classem concendēs. Anthoniū per
 quiri iubet: quē paulo ante morte turpit^t obisse
 cōperit. Accersito igit^t demetrio satillitē adhi
 bet. Tūc passim rumor exiit classes et copiosū
 excercitū in Rhodios pari. Turch⁹ (vt hec res
 nos lateret) aditus: port⁹: passus custodit: phi
 betq;: ne quis nūciū deferat. Sed nō ualuit enī
 astutia: magistri solertiā phibere: qui assidue
 līs et nūciis ex turchia apparatu⁹ intelligat:
 Nōnulli quoq; ex nūciis in dolo versati sunt.
 nā cū exercit⁹ in licia degeret classem opīes:
 affirmarunt Turchū vita excessisse: et aliis ex
 causis excercitū illic adesse. Dū hic rex status
 esset: sūma cura princeps noster hostiū dolos

: Via grecie ad latīn
 de pugnat pugna e ad
 que aut Regum quod
 et ita deinceps p

acute p̄spiciēs cūcta disponit: & de p̄fidīis Ian
gonis: Castelli sancti Petri: feracli: lindi: mo
neleti ordinat: que loca defensorib⁹ cōmeatib⁹
et machinis et ceteris bello aptis muniūt. Ois
plebs cū supellectili rhodū et opida intrat. Or
dei quod maturū fuit colligit: q̄si totū frumē
tū crudū (nondum enī messis temp⁹ aderat)
quod vrbē circundabat: put cuiq; facultas fuit
popl̄us eradicat: colligit et in domos portat.
Duꝝ hec magno cū tumultu agerent vigili: q
in specula móris: qui ad occidentē uergit facel
lo sancti Stephani sacri nūciat classem appere
tensisq; uelis nauigare. Magna quippe populi
frequētia ad hoc spectādum concurrit: tota ciui
tas trepidat popl̄iq; clamore cūcta resonāt. Clas
sis phiscū nauigare p̄perat: vt milites q̄ terref
tre iter fecerāt cōscēderēt. S̄z rhodiōr̄ freto trā
sito: repēte uelis cōuersis ad n̄ra declinat litora
Appulit itaq; ea classis uelorum centū decem. x°
kPs. Junii. Anno incarnatiōis verbi dñici. M°.
.cccc°. lxxx°. M̄ militeq; in terraꝝ exposito: pri
mū in vertice montis sancti Stephani et circa
eius móris colles castra metati sunt. Machinas
quoq; et bellica ingenia in litus exonerant: eo
loco quē ab ipso monte defluens fons abluit q̄
a rhodiis obice collis spectari nō pót. His p̄actis

Auctio
pars classis ad deuehendū terrestrez exercituꝝ
phiscū nauigat. In classis aduētu quidā turci e
questres pedestresq; uersus vrbis menia audatia
quidē freti irruūt. Eruptioꝝ autē a nostris fac
ta: hostes fugant̄ fundunt̄: quidā quoq; ex eis
trucidant̄. Posteadū nostri cōmellarent̄ altera
ruptioꝝ facta: turci p̄pellunt̄: caduntq; nōnul
li. Ex nostris uero miles vn⁹ periit: qui incau
ti⁹ manū conserebat: cui⁹ spolia et cadauer nři
sibi uendicāt. Turci capite abciso: illud lancee
suffigūt: ad suos quoq; cuꝝ plausu reuertunt̄.
Postridie eius diei: qua classis appulit: hostis
tres ingentes machinas in ortis ecclesie sancti
Anthonii vicinis arborib⁹ omniū generis fruc
tuum cōsitis collocat. Turrī quoq; sancto Ni
cholao dicatā in uertice molis sitam oppugna
re conat̄: easq; machinas lignearū munitionū
propugnaculis operiunt: defenduntq;. Noſtri
vero munimētis que repara uocant conspectis
dira tormēta que bombarde uocant̄: ab hostiū
dextera in ortulo palacii militū auernorū sta
tuūt. Eius diei diluculo Georgius machinarū
egregius artifex (de quo habit⁹ est sermo) re
pēte ad fosse ripam: q; magistri palaciū munit
visus est: amice oēs salutans: clamitansq; ut in
troducat̄ ab rex ignaris: vix cōfodit̄ defēdit̄ ab

destab, forā nū
8257

aliis: extēploq; ad magistrū pducit: Vir enim
est corpore pcerō: forma elegāti: satis eloquētie
magna astutia: cui germania patria est. Roga
tus de causa aduēt⁹: zelo fidei cōpulsus et publi
co xpiane religiōis comodo suafus ad n̄os de
fecisse: placite excipiē laudaturq; ppositū: si in
eo psistat. De hostis excercitusq; habitu. dispo
sitiōe. q̄litate cōsolat⁹ cōstantē. prudēter. intrepī
deq; respōdit. Int̄ cetera edocet numerū militū
omnis generis: centuʒ milia uel circiter adesse
classem eaʒ: quā dicim⁹: machinas sexdecim in
getes detexisse: quarū longitudis dimēsio pal
morū duorū et uigiti ferē: que uehemētissimo
iactuq; uelocissimo: globos faxeos rotūditatis
palmorū nouē plerasq; vndecim torquēt. De
huius viri defectione uarie quidē s̄nīe suboriū
tur. Quidā exploratorē affirmāt: et fugā comē
to asseruisse: ut rhodios fallat. Non nullorum
assertio fuit eum callidū et maleficū virū esse:
multaq; olim effinxisse. Quibusdā aliter senti
entib⁹: et in bonā partē defectionē interpretā
tib⁹: q̄ prudēs esset: et penitēs errati id fecerit
sapideq; intelligeret: hec rhodiis machinari nō
posse: ubi tam prudentē principē: et expertis
simos milites intelligat degere. Augēt suspiti
ones eplē ex castris turcorū in ciuitatē sagittis

.septē
In Anata dicitur
Georgio

misce: que georgiū insimulāt: et ab eo cauendū
esse dictitat. Magister ingenio solers et p̄spī
cax georgiū arcta custodia asseruari iubet: sex
robustissimis comitib⁹ adhibitis in hiis q̄ ma
chinarū iactū & belli ingenia spectat: ipsi⁹ ar
te caute vtitur. Omni igit̄ conatu turci ad ex
pugnatōe⁹ turris & molis sancti Nicholai in
cubunt. Si huius potian⁹: putant vrbē in sua⁹
potestatem facile uenturam. Est enī molis īp̄a
trecentor⁹ circiter passuū in mare p̄tensa: mi
ro artificio ab antiquis manu facta: que suo p
gressu portū triremib⁹ aptū a parte occidētis
efficit. Cuius introitus cautibus concludit: ut
triremis introire vix possit. In molis quide⁹
vertice septētrionē spectate arx: de qua sermo
est magnifice n̄ra etate erecta est. vbi priscis
temporibus collosus ille ingēs rhodius vnū de
septē mirabilib⁹ mūdi positus erat: q̄ post tres
et quinquagīta annos quo fulis est terre mo
tu corruit: osq̄ portus Rhodii spectat. A ma
chinis quoq̄ illic colocatis: sublimes quidem
tresses: que portū claudūt ualide oppugnari ac
dirrui: nauesq̄ ne portum subeant: prohiberi
haud difficile possunt. Loci igit̄ et turris o
portunitate hostis allect⁹: omni conatu arcem
aggredit: quatit oppugnat: Iactuq̄ trecentorū

No. g
fer
par
fus

Custodia
Georgij

9°

illa statua sibi
per me hec uallis
facta.

Collis acutus Pacifico aquo foris cedit. fuit eis apud Rodijs in
statua sibi alio pedes centu et quinq̄. fuit.

lapidū spicorū dirruit: eam presertim partem
que occidentē spectat: ruina quidē turrim mu-
nit. **L**icet enim suo pondere iactuūq; uehemē-
tia: ingētia saxa ex quibus edificata erat: labe-
rentur: tamē mera calce arena et lapillis imix-
tis cōfecta adeo demoliri nō potuit: quin tur-
ris potior pars staret: ex quo facilis ascensus
hosti negat. **T**error fuit tanti edificii lapsus.
Multorū enī annoꝝ opus illustre: tēporis mo-
mēto ruit preter quoq; plurimorū opinionem
ingētes et impetuose machine illā arcē lacerāt
deturpāt: deuastāt. **C**um autē turris labefacta
vix tutabilis uideref: statuit magister: ingenio
industria: uigilātia: roboreq; militū eam arcē
tutari que murorū crassitudine defēdi, nō po-
tuit. **A**dhibitis uiribus summa cura parant: q
turri et moli p̄sidio sunt. Milites igit̄ in pri-
mis strenuissimi deligunt qui locū defendāt.
Vallūq; ex lignis efficiunt: quod turrim claudat
fossamq; cautib⁹ excisis circunducūt. **C**ollocat
ur in turri presidiū ualidū p̄ loci capacitate.
Turris namq; iussu magistri: qui assiduo cogi-
tatu tuitioni loci inuigilās nō formidat: cim-
ba uectus diruptā arcem uisere: dum machine
lapides torquerēt calce et lapide opplet ut lo-
cus uix comilitonū capax reddit. **C**onstituit

et ad presidiū equestrium et pedestriū in ante
murali quod a turri sancti Petri ad inferiore
mādrachii ptem p̄tendit: qui transitū turris
prohibeant. **H**umile namq; mare et vadosum
illic transiri potuit: vbi uegetum munitiones
parare & tabule clauorū infixione infeste in p
fundo fixe sunt: que impedimēto hosti uaden
ti essent. **I**n uallo autem radicis molis milites
electissimi locati sunt. qui pugnantib⁹ nostris
presidio sint. vbi magister insignis armis au
toq; fulgēs facinori clarissimo intēdebat: dispo
nuntur ea pte murorū vrbis: bombarde et tor
mēta: que triremes et turchoꝝ nauigia expug
nēt pfriuantꝝ. **P**rope quoq; cautes eius arcis
cimbe cōbustibiles opplete stationē habēt: que
in oppugnatiōe incendant̄: et hostiū classi in
cendum afferant. **H**iis rebus magno subtiliq;
ingenio dispositis: fiunt vigilie: p̄stolat̄ hosti
sum inuasio. **D**emū exorto lucifero dum ȝefiri
placide flarent: turchoꝝ triremes a litore cau
ti mōtis sancti Stephai soluūt: supato saburre
pmōtorio nauigāt: eamq; turri ppugnāt. Pri
mo cōgressu anteq; in terrā descenderēt: ingēti
clamore et tympanoꝝ sono uoces edūt: vt ter
rori multitudo sit: **N**ostri autē in armis dispo
siti presto adsunt: **C**um enī triremes turrim

ppugnant: machine saxa iaciunt. Presidiū in
turri locatū erat: armorū vi balistis: iactu᷑ la
pidū: hostem ppulsat: pellunt̄ turchi: fugant̄:
trucidant̄ Ea in pugna quēadmodu᷑ postea a
pfugis relatum est: septingēti turci interiere:
Multi vulnerati quidē: desiderata victoria po
titur: princeps insigni equo uectus: illustri co
mitat̄ phalange vrbem more triumphatis in
trat: facellumq; quo ymago sacratissime virgi
nis philerimi montis miraculis celebris posita
erat: visitans: gracias agit: et demū ad reficien
dos animos militū domum reuertit̄. Perdita
tunc spe arcis: molisq; potiūde: visocq; valido
p̄sidio: turci grandiorib̄ viribus vrbem aggre
di: aliaq; loca oppugnare: meniaq; dirruere stu
dent. vt defensoribus distractis: uno momento
molem et loca diruta iuuadāt: ne vires nostro
rum vnite essent: et dum diuersas p̄tes tutari
cogitarem̄ negligent̄ in mole res ageretur.
Sequēti igitur nocte magno clamore virorum
onera subeuntiū cuncta resonāt: qui machinas
ad menia hebreorū uehunt. Ante hos muros:
octo ingētes machinas collocāt: que munitio
nibus defense in menia saxa grandia iaciunt.
Aliam machinā prope radicem molis que ad
septētrione uergit: in cuius uertice qui damp

*puma i illo paro
pere- menjat
edes etreos*

nati sunt extremo afficiunt̄ supplicio; ponunt
q̄ in turrim uerticis molis molendinorum: et
molēdina supinde edificata globos saxeos tor
queat (**H**ostiū preposito agnito) magister so
lertia p̄dicta cūcta dirigēs: diuinis supplicatio
nibus cum poplo et comilitonib⁹ innitēs mu
nitioēs ad interiora urbis parat. **I**udeor̄ edes
que in pomerio erecte erant diruunt̄; vallum
parat: fossa cauat̄: et murus fosse summa arte
et diligētia obicit̄. **I**nterdiu noctuq̄ operi intē
ditur: nō magister: non baiuliui: nō priores:
non milites: nō ciues: nō negotiatores: nō ma
trone: nō nupte: nō virginēs: ope uacant: lapi
des terrā calcem humeris portāt: auro: argen
to: supelectili nō parcit̄ ut publice saluti cōsu
latur. **M**achine hostiū uehemētissimo impetu
menia quatūt̄: et faciem egregior̄ lapidū di
ruut. **T**anta enim erat iactus violētia tormēto
rū: ut omnib⁹ admiratiōi fuerit: nullus quoq̄
Rhodi degēs: vbi ex omni natiōe latini nōis
nōnulli uersabant̄ cōpert⁹ est: qui nō affirma
ret ullo vñq̄ tempore tales machinas uidisse:
aut audisse. Id quoq̄ **G**eorgi⁹ pfuga affirmā
uit: et nusq̄ terraꝝ tam grandes inueniri asse
rit. **D**um enīz saxa sperica iaciūt̄: in lapidis ex
itu sonus ingens editur: qui tonitruī instar re

sonat: fumusq; tanq; nubes crassa diuturno tem
pore in aere ueto fertur: quoru sonus pleruq;
ab oppidanis ^{y ab episcopis r. opido} Castelli rubei auditus est: quod
rhodo centu milibus passu oronte versus dis
tat. Ipse quoq; machine mirabil⁹ quoddā effi
ciebat. Machinarū posteriorez in munitōe: que
pallis terre affixis fabricat: tam grandē impe
tum reddebat: vt instar motus terre edificia
vrbis paululū hoc pulsu moueretur. Spe igit
in meniū tuitione pdita: totis uiribus uallo.
fossa. et munitiōibus interiorib⁹ tutamē cōsti
tuim⁹. Nec ea hosti sufficiūt. Aggredit^c quip
pe alio terrore uexare. Collocat omni ex pte tor
mēta: et mortaria: que ex transuerso hedificia
vrbis uerberet. diruant: mortales conterat. Hec
tormēta mortaria dicta interdui noctuq; saxa
in aera sublime iaciūt. Erant quidē poplo in
genti terrori: qui in aere tam grandes globos
saxeos cōspiciebat. Non enī paruā anxietatē
id nostris incussit: plus tamen noctu q; inter
diu terroris attulit. Nullus in priuatis domi
bus tut⁹ videbat: quilibet latebras queritabat
Verū ei vulneri mens humana medetur: iussu
magistri: mulieres: infantes: et omnis inbecil
lis etas in pomerio collocat: et crassa trabe pte
gitur. Ea namq; ingenia raro illic decidūt. Ad

vrbis quippe frequentiora loca diriguntur: ut
mortales conterant: domosq; quatiāt. Iuuenes
vero et robusti qui interdiu saxa suspiciebant:
tormēta facile vitabant. **Noctu** atq; quidā caue
as subterraneas: quidā ualunas crassissimas: qui
dam fornices et sacras edes querentes sub eis
trepidū somnū carpebāt. **Hoc** quoq; miraculo
fuit: nutuq; dei id factū esse haud aliter credi
tur: qui publicis supplicationib⁹ assidue ecclīs
et altarib⁹ exorabat: vt cum plura saxa machi
ne torqueret pauci tamē mortales: et quedam
bruta eoru*mortua* ictu interierūt: que potius domoq;
ruina ictu lapidis collapsarū: q̄ saxeī globi pō
dere obtrita sunt. **Hostes** quoq; id parum arbitrati:
duas machine*per ea cui subvenia e via* ex grandiorib⁹ in eminē
tiori loco: qui ad hesperū vergit: exquo vrbis
prospicitur collocant: que assidue in urbe et lo
ca hedificiis frequētiora saxa torquēt. nec ipse
machine: licet terrori essent damnum insigne
ediderūt: nec mortales occiderūt prepedite, no
ambigo orationib⁹: que deo eiusq; genitrici
intemperate et beato Iohanni baptiste fiebant.
Basa uero principis nostri vigilantiā et inge
niū conatibus suis inficere coniectās magistrū
dolo interimere aggressus est: submissis qbus
dam qui defectionis pretextu eum adirentur:

Nō quod edes i singlari
significat templū
et purpureas R. S.

domo
mī. si
alio
magat
pī pī

A

112

quo euecto arbitratur rerum facile potiturū.
Hoc quidem nephandū facinus pfuga quidā
veneno pficere statuit. comite accito: qui pos
tridie cum toxicō vrbem intraret. **M**is pfugis
basa grandia pollicetur: si facinus perficiant.

Qui prior ingressus est examini prudentum
ut ceteri subicitur contrariis sermonib⁹ depre
hendit: crimenq; ultro pandit: monetq; ut ca
ueat princeps: quia plurime in eum sunt para
te insidie. **D**ampnat pfuga securiq; pcussus in
teriit. **C**um uero sceleris comes uenenu gestās
ad nos transiret: a quibusdam ui confodit: vn
de pterritus ad turchos reuertit. **D**um hostis
italie stationis metua oppugnat: nocte ad ripā
fosse munitionē ac repara diligentius erigit:
hostilibus munimētis fosse adhibitis. **C**onspec
tis de hiis dirimēdis consiliū agitur. **D**eligun
tur fortissimi inuenes. **C. lxxx.** quibus miles
ordinis preficit egregius. Irruptione itaq; facta
p fossas occulto nostri uadunt. vbi ad ptem mu
nitioni obiectam uentū est scalis erectis ripaq;
fosse extemplo concédunt sagittis: gladiis: et
saxis hostes persequūtur: fugant: trucidant. **E**a
in pugna turchi decem gladio cesi sunt. muni
tio fracta. **E**gregii iuuenes victoria potiti: qua
tuor capitibus hostis affixis urbem ouātes in

lectio

ad dīcē
eg delētū
re corulū

trant: opidanorū ingenti plausu excipiuntur.
Magister victores munerib⁹ donat: ad incitā
dum iuuenu animos: et alios ad queq; egregia
obeūtia alliciendos. Paucis diebus interiectis
turchi turris potiūde desiderio impulsū supio
riq; repulsa accensi arcē sancti Nicholai gran
diori conatu: arte et ingenio aggrediuntur.
Munimēta quoq; et pugnacula iactu machi
narū demoliunt, quod pterritur: summa diligē
tia restituīt. Parant ad conflictū ligneū pontē
qui ex sacello sancti Anthōnii turchis in molez
transitū preberet: pēsant ex tignis uariis uege
tibus cōnexis: quib⁹ asseres clavis confixe erāt
cōstruit. Latitudo sex militū equo gradu frō
tecq; dimicantiuz capax fuit: Longitudo uero
tanta erat: que litus utrumq; cōtingeret. Pon
tem in mare turchi ad ripā molis traducere in
genio pponunt. Anchōrā enim rudenti alliga
tam: quo fune pons religatus erat: circa molē
hostes eo mare deuehunt: ut tracto fune ancho
raq; mordaci dente retinēte pons in vltiore
molis ripam natare compellat. A nostris arte
cognita: nauta quidam rerum maritimāq; nō
ignarus: noctu vndis se obruit anchorā soluit:
fune cautibus remissius alligato: qui parua vi
dissoluat. Egregiū facin⁹ ad magistrū detulit

qui aureo numero donatus gaudens comitum
plausu ad stationē molis reuertiē: **T**urchi cop
to dolo: cum primū pōtis deuectionē expimē
tanē. decepti statuūt scapharūm remigio pon
tem ad ripam transuehere. **M**ostis quoq; tante
rei intentus ad oppugnationē triremes trigita
parat: bene quidem munitas: et ad conflictum
ornatas. **P**reter has quoq; adiciunt non nulla
oneraria nauigia: pendarias uulgo dictas: ex q;
bus quedam machinis et saxeis globis: tormē
tis adaptatis onuste fuere. vt si turris victori
a potirent: repente ex eo loco portum: turres
meniacq; diruerēt: p̄sternerēt: demolirent. **N**eē
p̄termittūt celeriores cimbas disponere: q; tur
chorū strenuissimos quoq; ad molem deuechāt
qui primi nostros aggrediant: et cum cis ma
nus conferāt. **Q**uib⁹ preliantib⁹: ceteri ex pon
te et triremib⁹ in molē descendāt. Imponūtq;
triremibus et parendariis non paruas machi
nas: quibus nostros p̄sternere possint: grādes
quoq; machine: que turrim diruerāt: ad tēpus
ineundi conflict⁹ officio fungant. **P**rinceps ue
ro noster rerū summe inuigilans: subtiliq; in
genio et solerti mēte cuncta diiudicantis fretus
strenuissimi cuiusq; commilitōis sententia: qui
ex occidētali natiōe aderat: nec defuerūt pleriq;

